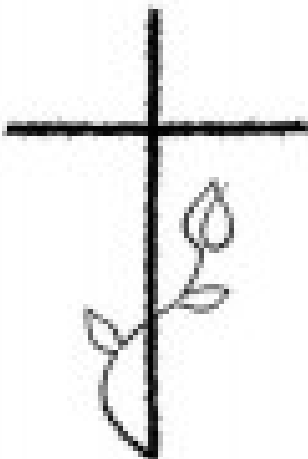

Kiskunhalasi Evangélikus Egyházközség kiadványa

2009. Húsvét

2. Évfolyam, 1. Szám

Erős vár a mi Istenünk!

Elérhetőségeink:

Evangélikus Egyházközség

6400 Kiskunhalas

Szilády Áron u. 22.

Honti Irén *lelkész*: 06 20-824-56-29 és hirene@citromail.hu

Lakás: Kiskunhalas, Erdei F. tér 5/B.

Andriska Pál *felügyelő* 06-20-824-47-85 és 77/422-379

Lakás: Kiskunhalas, Gyöngyvirág u. 22.

Rendszeres alkalmaink

- Vasárnaponként 10 órakor istentisztelet tartunk imaházunkban
Minden hónap utolsó vasárnapján úrvacsorát vehetünk.
- Minden hónap 2. vasárnapján
10 órakor családi-ifjúsági istentiszteletet tartunk.
- Szombatonként este 6 órakor ifjúsági összejövetel, havonta egyszer filmklub
- Péntekenként 9-10 óra: hivatali fogadóórát tartunk irodánkban.
- Minden hónap utolsó szombatján este 6 órakor
taizei imaest evangélikus imaházunkban, amelyen különböző felekezetek
együtt énekelünk, imádkozunk az egység jegyében.
- Keddenként délután 6 órai kezdettel bibliaóra-beszélgetőkör felnőtteknek
- A nyugdíjasklubra vonatkozólag értesítjük testvéreinket.
A hittanórákat péntekenként 4 és 5 órai kezdettel tartjuk

Bármilyen kérésével, igényével: pl. személyes beszélgetés, vagy keresztelési temetési szolgálatok, megtalálhatóak vagyunk a fenti elérhetőségeinken.

Előszó

Kiadványunk immár második évfolyamába lépett. Szívtől szívnek szóló üzenetként jelentjük meg alkalomról alkalomra, abban a hitben, hogy Istennek és sok ember áldozatos munkájának hála, igen gazdag és változatos szellemi, lelki táplálékot sikerül nyújtania kis gyülekezetünk tagjainak és minden érdeklődőnek. Ezt igazolja a növekvő igény és a pozitív visszajelzések.

Fontos számunkra, hogy negyedévente megjelenő kis füzetünk ne pusztán információkat tartalmazzon, bár nagyon fontos, hogy alkalmaink ne csak szóban, az istentiszteleti hirdetésekben hangozzanak el, hiszen a szó elszáll, az írás megmarad, hanem gyülekezetünk tagjainak közreműködése által segítse az együtt gondolkodást, egymás megismerését is, lehetőséget adjon az elmélyülésre, elgondolkodásra éppúgy, mint a felszabadulásra és kikapcsolódásra. Kifejeződik általa az az üzenet is, hogy a mély gondolatok mellett milyen fontos a játék, a humor is, a valódi, tiszta derű.

" A nevetés olyan seprű, amivel lesöpörjük a szív pókhálóját." /Walker Mort/

Böjt a megtisztulásról, a megújulásra való felkészülésről, Húsvét pedig a Feltámadásról, az újjászületésről szól. Kis kiadványunk mostani példánya is főként e két témakörrel foglalkozik. Találunk benne írásokat éppúgy a lelki böjthöz kapcsolódva, mint a testi böjtre vonatkozóan - ld. kis receptünket. Igyekszünk a műfaji gazdagságot is megőrizni, olvashatunk verset jól ismert evangélikus költőnőnkől, tanmesét, interjút, imádságot, vicceket, tanulmányt a kiskunhalasi evangélikusság kialakulásáról. Ízlelgessük az egyes írásokat, hagyjuk, hogy megérintsenek bennünket! Figyeljük meg, milyen visszhangot ébresztenek bennünk, milyen gondolatokra, tettekre buzdítanak bennünket, milyen tanácsokat adnak életünkre nézve!

Isten adja szívünkbe e gondolatok által is a feltámadás örömét, hogy húsvétunk túlmutathasson a hímes tojásokon és a locsolkodáson!

„A kenyér után nyúlt, megtörte és mindannyiunknak adott egy darabot.

Egyszeriben láttam, amit azelőtt nem láttam: az átszúrt kezeket és a mosolyt, az egyetlen a világon, a szeretet mosolyát, amely nem ismer határokat. De Ő azonnal eltűnt. Ott volt –és már nem is volt ott. De a kenyér maradt. A kenyér és egy kehely bor. És a szavai, és a mámorító öröm, amelyre kétségbeesésünket fordította. Már csak egy lenyűgöző, kényszerítő gondolat élt bennünk: visszatérni, azonnal visszatérni, és mindenkinek hírül adni: Ő valóban feltámadt! Semmi fontosabb nem volt a világon, mint ez a hír. Mindenkinek el kellett mondani, mindenkinek hirdetni kellett az összes háztetőről.” / Jan Dobraczynski/

Kő és homok tanmese

Gondolatok a megbocsátásról

Ez a történet két jóbarátról szól, akik sivatagba kerültek.

Miközben barátságuk számos jelét adták egymásnak, egyszer csak az egyik pofon ütötte a másikat. Akit pofon vágtak, meg volt sértődve, de nem szólt semmit, csak felírta a homokba:

„MA AZ ÉN LEGJOBB BARÁTOM POFONVÁGOTT.”

Addig mentek, míg egy oázisba értek. Elhatározták, hogy megfürödnek. Az, aki egyszer már egy pofont kapott, hirtelen elmerült a vízben és süllyedni kezdett. De a barátja ezúttal megmentette őt. Amikor magához tért, egy közelben levő kőbe bevészte:

„MA AZ ÉN LEGJOBB BARÁTOM MEGMENTETTE AZ ÉLETEM.”

Erre a pofozó, majd megmentő barát megkérdezte: „Amikor megütöttem, te csak a homokba írtad fel, most meg, hogy megmentettelek, kőbe vésted? Miért?”

A barátja válasza ez volt: „Ha valaki megsért minket, megtehetjük, hogy a homokba jegezzük fel, s ahogy a szél elfújja, azzal együtt megbocsátjuk. Amikor pedig valaki jót tesz velünk, azt jobb, ha kőbe vessük, nehogy elfújja a szél.”

Gondolatok a böjtről

Ne mondj le semmiről, mert ki amiről lemondott, abban elszáradt. De kívánságaid rabja se legyél. Visszafojtott szenvedélyekkel vánszorogni éppoly keserves, mint szabadjára eresztett szenvedélyek közt morzsolódní.

Ha vágyaidat kényezteted: párzanak és fiadzanak. Ha vágyaidat megölöd: kísértetként visszajárnak. Ha vágyaidat megszelídíted: igába foghatod őket és sárkányokkal szánthatsz és vethetsz, mint a tökéletes hatalom maga.

Legtöbb ember, ha véletlenül megpillantja saját mélységének valamely szörnyetegét, irtózáttal visszalöki a homályba; ezentúl a szörny még nyugtalanabb és lassan megrepesztí a falat. Ha meglátod egyik-másik szörnyedet, ne irtózz, és ne ijedj és ne hazudj önmagadnak, inkább örüdj, hogy felismerted; gondozd, mert könnyen szelídülsz, és derék háziállat lesz belőle.

Jó és rossz tulajdonságaid alapján véve nincsenek. Ápolt tulajdonságaid jók; becézett vagy elhanyagolt tulajdonságaid rosszak.

Weöres Sándor:

Együtt

Mindannyiunk öröme egyre gyakrabban van alkalom arra, hogy gyülekezetünk az istentiszteleteken kívül is együtt legyen, és értékes gondolatokkal, szép élményekkel gazdagodva örülhessen a közösség megtartó erejének.

Ezek az alkalmak igen változatosak: volt orgonaestünk, rendeztünk irodalmi-történelmi délutánt, hallgattunk orvosi-természetgyógyászati előadást, rendszerek a taize-i imaestek és március 21-én elindult a filmklub a fiatalok számára, március 24-én elkezdődött a biblióra-beszélgetőkör a felnőtteknek, amelyet heti rendszerességgel tartunk és március 31-től a nyugdíjasok is találkozhatnak klub összejövetel keretében.

Legutóbb március elsején tartottunk teadélutánt, ahol meghívott vendégként Sárkány Tibor és felesége – mindketten nyugdíjas lelkészek – beszéltek az időskor gondjairól és örömeiről, ill. a közösség, az összetartozás erejéről, fontosságáról. Ezekről a témákról beszélgettünk az előadások után, majd tea és finom sütemények mellett folytattuk a beszélgetést szabadon, az összetartozás örömeivel.

Ugyanez az öröm tölt el, amikor a családi istentiszteleti alkalmakon kicsi és nagyobb gyermekeket, fiatalokat láthatok és hallhatok, akik verset, prózát mondanak, énekelnek, zenélnek, mindannyiunk örömeire.

A tavasz folyamán is várhatók tartalmas és érdekes programjaink: április 4-én Ábrahámné Dr. Mester Júlia látogat el közösségünkbe, aki arról fog beszélni, hogy mit tett az ember Isten teremtett világával és mi tehetünk még ezután, majd május 10-én Lengyel Anna, a Déli Egyházkerület felügyelőasszonya és Kákay István, az Országos Iroda igazgatója tart nálunk gyülekezetünket is érintő előadásokat, ezt követően pedig június elején Takácsné Kovácsné Zelma ny. evangélikus lelkész - aki Jézus kutatással is foglalkozik – tanít bennünket Jézusról, és június hóban még a hittanosok is készítenek egy műsort, amelyen színdarabokat adnak elő a tanultakból.

Isten adja, hogy minél több olyan alkalmunk legyen, ahol együtt lehetünk és örülhetünk annak, hogy kis evangélikus közösségünk nő és erősödik.

Kékesi Tiborné presbiter

Almás gombóc

Recept bõjten és bármikor

Hozzávalók: 1 kg. alma, 10 dkg. vaj, 2 tojás, 30 dkg. búzadara, 2 dl. tej, 5 dkg. kristálycukor, só, zsemlemorzsa, a megszóráshoz fahéjas porcukor.

Elkészítés: az almát meghámozzuk és nagylyukú reszelõn lereszeljük. Összekeverjük a lágy vajjal, darával, tejjel, cukorral, a tojásokkal, kevés sóval és annyi zsemlemorzzával, hogy gombócokat formálhassunk belõle. Fél óráig állni hagyjuk, hogy a dara megduzzadjon. Az elkészített gombócokat sütõpapírral bélelt tepsire tesszük. Kb. 140 Celsius fokra elõmelegített sütõben 15 perc alatt készre sütjük. Még melegen kivesszük, és fahéjas porcukorral meghintve tálaljuk.

Totó húsvétra

1. *Minek emlékére ünnepelték a zsidók a kovásztalan kenyerek ünnepét?*

E Az új év kezdetének emlékére.

M Az Egyiptomból való szabadulás emlékére.

G Egy nagy háború befejezésének emlékére.

2. *Milyen állatot öltek le ez alkalommal?*

E Egy bárányt.

S Egy pár gerlicét.

T Egy hízott tulkot.

3. *Mire emlékeztette Jézus vacsora közben tanítványait?*

G Arra, hogy valaki el fogja őt árulni.

I Arra, hogy valaki meg fogja őt tagadni.

T Arra, hogy a zsidók mennyire hűtlenek.

4. *Melyik hegyen volt a Gecsemáné kert?*

É Garizim.

V Olajfák.

C Kárpátok.

5. *Kit vitt magával Jézus imádkozni?*

Á Pétert és Zebedeus két fiát.

L Jánost és Júdást.

J Pétert és Tamást.

6. *Mit csináltak a tanítványok Jézus imája alatt?*

E Fájdalommal hallgatták.

F Vele imádkoztak.

L Aludtak.

7. *Mire utal a pohár szó Jézus imájában?*

D Szomjazni fog.

T Szenvedni fog.

R Nincs különösebb értelme.

8. *Mi volt Júdás másik neve?*

Ű Thesbites.

O Iskáriótes.

J Arimátiai.

9. *Hány ezüstért árulta el Júdás Jézust?*

T 30.

K 40.

M 50.

10. *Kinek a lelke uralkodott Júdásban?*

S Istené.

I Senkié.

T Sátáné.

11. *Mivel árulta el Júdás Jézust?*

- A Megsókolta.
- R Kezet fogott vele.
- É Palástot tett a vállára.

12. *Jézus miért nem engedte a tanítványának, hogy megvédje?*

- A Be akarta tölteni az Atya akaratát.
- Ő Tudta, hogy az ellenség túlerőben van.
- F Várta, hogy az angyalok majd megszabadítják.

13. *Boldog volt-e a pénzzel Júdás?*

- V Nem, elment és elpusztította magát.
- E Igen, kamatoztatta és gazdag lett.
- Z Nem, mert rájött, hogy többet kellett volna kérnie.

14. *Jézus elfogatása után Péter*

- D vele ment a főpap udvaráig.
- I távolról óvatosan követte Jézust.
- S Jánossal Jerikóba menekült.

15. *A tanítványok közül ki láthatta a főpap udvarában Jézus megalázását?*

- L Péter. Ő Pál. H Jakab.

16. *Jézus elfogatása előtt mit mondott Péternek?*

- P Mielőtt a kakas háromszor megszólal, megtagadsz engem.
- N Mielőtt a kakas megszólal, elárulsz engem.
- Á Mielőtt a kakas megszólal, háromszor megtagadsz engem.

17. *Mi történt Péterrel a kakasszó után?*

- Ú Gyorsan elfutott.
- G Tekintete Jézuséval találkozott és sirt a bűnei miatt.
- M Egészen reggelig a főpap udvarán üldögélt.

18. *Mit mondott Jézus a keresztre feszítése után?*

- L Így kell lennie, hogy az Írások beteljesedjenek.
- B Semmit, némán tűrte a szenvedést.
- O Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!

19. *Ki csúfolta Jézust a kereszten?*

- T Az egyik lator.
- O Júdás.
- K Poncius Pilátus.

20. *Mit csinált a százados?*

1. Ő is szidta Jézust.
2. Parancsot adott, hogy Jézus szenvedését megkönnyítsék.
 - Leborulva ezt mondta: „Ez az ember valóban igaz volt.”

Ha összeolvasod a helyes válaszok kezdőbetűit, megtudod, hogy mit tett Jézus.

A helyes megfejtők között jutalmat osztunk ki.

ELVÉGEZTETETT

Jn. 19.30

Uram!

Megváltó műved végeztetett el.

Így: véres halálloddal.

Az emberben és a világban hatalmaskodó gonosz ellen nem elég a bölcs tanító szó. Ha valaki volt a világon, aki a nemesebb életről, az új és jobb emberről vonzó tanítást adott, akkor az minden bizonnyal Te voltál. De – tanításod és az azt igazoló páratlan életpéldád – a gonosszal szemben nem volt elég. Keresztyénségen kívül és keresztyénségen belül is hiú ábránd marad haladásról, fejlődésről, fölvilágosodásról, vagy ezekhez hasonlókról beszélni. A Golgotán a kereszt örök időnkig tanuskodik erről: szép tanítás, vagy hősi példa a gonoszt megverni és legyőzni nem tudja.

Uram!

Ma, véres halálad emléknepjén nyisd meg szememet is, szívemet is. Kereszted győzzön meg: a gonoszt csak a legnagyobb hatalom – a szeretet – győzheti meg. Ha a bűn elleni küzdelemről van szó, akkor olyan szeretet kell, amely kész elmenni egészen a megváltó halálig. Vedd le ajkamról ezeket a kis szavakat: haladás, fejlődés, fölvilágosodás. Helyükbe ültess a legnagyobb szót: megváltás!

„Elvégeztetett!” - megváltó műved végeztetett el.

Itt van az én menedékem!

Itt van az én hazaérkezésem!

Ordass Lajos püspök: Útravaló

Gondolatok a böjtről

A böjtölés lerántja a gondolatainkat és érzelmeinket borító leplet. Így szembekerülünk a bennünk lévő bosszúsággal, beteljesületlen vágyakkal és szükségletekkel. A böjtölés elárulja, mi életünk és jó közérzetünk alapja.

Vajon csak akkor vagyunk-e elégedettek Istennel, és élünk jókedvűen, ha van elég enni és innivalónk? Jámborságunk csupán közérzetünk meghosszabbítása-e Isten felé, vagy más alpból élünk, más forrásból táplálkozunk?

A böjt ehhez a forráshoz akar elvezetni minket, ahol Isten Lelke buzog bennünk. Belehajt saját tehetetlenségünkbe, hogy semmit se magunktól, hanem mindent Istentől várjunk. Hiányainkat nem tölthetjük be magunk, csak az Isten.

Túrmezei Erzsébet

FELTÁMADT!

Egy édes titkom van nekem.

Fénnyel betölti életem,
mosolyra nyitja számat:
a Megváltó feltámadt!

Nem, nem maradt a sír ölén.
Ujjongok az örömtől én,
hisz nem vagyok már árva.
Nincs többé sírba zárva.

Velem van nappal, éjjelen,
mindig velem, mindig velem.
Az úton ő vezérel
oltalmazó kezével.

Virágok, illatozzatok!
Húsvéti, tiszta fény ragyog,
elűzve minden árnyat;
a Megváltó feltámadt.

HÚSVÉTRA

Cseresznyefa előtt
megállok csendesen,
és a bomladozó
rügyek titkát lesem.
Húsvétra kivirágzik.

A lila orgona
Nő lankadatlanul.
Bársonybimbóira
a fény kacagva hull.
Húsvétra kivirágzik.

Szívemben a dalok
bokrán is bomlanak
a barna kis rügyek.
Mosolyog rá a Nap.
Húsvétra kivirágzik.

Ezer ének fakad,
rajta ezer virág.
Őt fogja áldani
mind, az Isten Fiát!
Húsvétra kivirágzik...

Őt és a diadalt sötét, hideg síron.

Interjú Solti Józsefné Julikával

Kedves Julika,

imaházunkban egyre több alkalmon vehetünk részt. Olyan jó látni, hogy imaházunk mindig tiszta, rendezett, barátságos, a virágok mindig szépek, frissek. Sokat teszel az Úr házáért. Nem túl fárasztó ez?

Istennek hála, ez nekem nem fárasztó. Ő adja az erőt és az egészséget, hogy mindezt könnyedén, jókedvűen el tudjam végezni. Ettől a munkától érdekes módon még jobban érzem magam. Azt az 1-2 órát úgy élem át, mintha a mennyországban volnék. Ha itthon ülnek, lehet, hogy fáradtabbnak érezném magam. Inkább megköszönöm Istennek, hogy megbíztak ezzel a feladattal. Fiatalon sok nehézségen mentem keresztül. Most idősebb koromra úgy gondolom, Isten adja a lehetőséget és az erőt is. Úgy fogom fel, hogy Ő tart érdemesnek erre.

Ma már szinte semmit nem adnak ingyen. Julika, Te mégis így végzed ezt. Megéri?

Meggyőződésem, hogy nem ingyen dolgozom. A jó Isten nekem sokkal többet ad másképpen, más módon, mintha ezt pénzben átszámítanánk. Ez nekem százszor többet ér. Úgy érzem inkább, mintha mindig egy kosár aranyat kaptam volna. Az emberek ma sok gyógyszert szednek, én hála Istennek csak napi 1-2 szemet, ha szükséges. Még költeni sem kell rá. Ez is a jó Isten ajándéka, fizetsége.

Mindig csodálom azt az aktivitást, energiát, amellyel Te naponta tevékenykedsz a családotéért, az unokáidért. Sokan mások inkább a kényelmet keresik. Nem cserélnél velük?

Nem, nem! Engem az éltet, amit a családomért és egyházaamért elvégezhetek. Isten őrizze, hogy e helyett a kényelmet keressem, vagy mondjuk TV-t nézzek. Isten adja az erőt és az egészséget, hogy az unokáimmal foglalkozzam. Együtt rajzolunk, játszunk, beszélgetünk, sétálunk. A budapesti unokámtól úgy jövök haza, mint egy rózsabimbó...

H.I.

Húsvéti ima

Nehéz volt fölfelé az út.

Bokrok, sziklák, veszedelmes kőomlások,
mélységeket rejtő szakadékok nehezítették
a járást, próbára téve kitartást, bátorságot.
De mi vár ott fönt? S főleg mi van odaát?
A hegyen túl? - megválaszolatlan kérdések
voltak addig a pillanatig...

...De egyszer csak mindenre fény derült.

Urunk, keresztutad gyötrelmeit olykor

mi is meg kell, hogy ízleljük életünkben.

De húsvéti feltámadásod híre minket is
felemlé,

hogy túl fájdalom, próbákon és halálon,
elénk táruljon a nagyszerű látvány:

Túl a földi vándorláson az örök élet vár
ránk,

ahol Veled lehetünk mindörökre,

Veled, aki harmadnapon legyőzted a
halált!

ismeretlen szerző

Húsvét fényében

„A tanítványok így szóltak Tamáshoz: Láttuk az Urat.” Ő azonban ezt mondta nekik: „Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem a meg az ujjammal a szegek helyét, és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem.”

Nyolc nap múlva Jézus ismét megjelent a tanítványoknak, és így szólt Tamáshoz: „Nyújtsd ide az ujjadat, és nézd meg a kezeimet, nyújtsd ide a kezedet, és tedd az oldalamra, és ne légy hitetlen, hanem hívő.” Tamás pedig így felelt: Én Uram, és én Istenem!”

Tamás sok mindent tudott Jézusról, ott élt a közelében, évekig hallgatta tanítását, de is emlékszik rá, hogy Jézus többször megmondta, hogy fel fog támadni. Ott élt Jézus közelében, de nem volt vele igazi személyes kapcsolata.

A láthatóság volt igazán vonzó Tamás számára. Úgy gondolkodott, ahogyan mi is sokszor:

Ha éhes vagyok – látható kenyér kell, amelyet meg tudok fogni, a számhoz tudom emelni.

Ha beteg vagyok – látható gyógyír kell, melyet rá tudok kenni fájó testrészemre.

Ha gondban vagyok, ha összecsapnak a fejem fölött a hullámok, ha nem látok kiutat a feladatok közül – látható szabadtás, látható segítség kell.

Csalódottak és gyanakvóak vagyunk, csak abban hiszünk, amit két kézzel megérinthetünk.

Zárkóztak vagyunk. Visszaélték a bizalmunkkal. Őszinte szavainkra vállrándítás volt a válasz. Vallomásunkból pletyka lett.

És ebben a számunkra elviselhetetlen állapotban, ebben a nehéz lelki szituációban Jézus belép a zárt lélek-ajtón. Sebeivel igazolja magát, és átszőgezett kezében ajándékot hoz nekünk: a békesség ajándékát, a bizonyosságot, hogy él, Ő létezik.

A feltámadott Krisztus ellátogat tanítványaihoz, hogy Tamásnak bizonyosságot adjon. Nem Tamás nyújtja ki a kezét Jézus után, hanem Jézus nyújtja neki a kezét, hogy lásson és higgyen.

Tamás akkor hitt a húsvéti híreknek, amikor látott, látta maga előtt a Feltámadottat.

Ezen a húsvét utáni találkozón hullik le a hályog a szeméről.

Ez a nap ...

... a megvalósuló álmok napja, mert Jézus felnyitja a szemünket és megnyitja a szívünket.

... a kapaszkodás biztonságáé, mert megfogja kezünket.

... az igazi találkozásé, mert Jézus szeretetével jön felénk és megszólít minket

... az otthonlét békességéé, mert Jézus békét hozott és jóságot a tenyerében.

... Isten áldásával teljes, nekünk adatik, hogy áldássá legyünk

A láthatóság vonzó, de csak az a lényeges igazán, ami láthatatlan, mégis betölti a tér és az idő végtelenségét. A nagy lehetőségek napja – mert Jézus odafordul ahhoz, aki csak a szemének hisz.

Én Uram, én Istenem! Adj nekem eleven hitet, mely nem követel csodát, látható jeleket!

Én Uram, én Istenem! Adj nekem elven hitet, mely nem veszíti el erejét, akkor sem, ha nem tud tapasztalatokra támaszkodni!

Vladika Zsófia

Evangélikusok Kiskunhalason

A városban élő evangélikusok számát az egyházközség megalakulását megelőzően csak közvetett források alapján lehet megállapítani. Korai várostörténeti munkák, a református egyház anyakönyvei, esetenként a katolikus püspökség felmérései, a soltvadkerti evangélikus egyház által készített kimutatások, az alkalmanként tartott népszámlálások adatai adnak támpontot Kiskunhalas város vallási összetételének megismeréséhez.

Ezek a források azt mutatják, hogy a 18. sz. közepéig, de még azt követően is néhány évtizedig szinte kizárólag reformátusok lakták a várost.

A török elleni harcokban többször elpusztult és elnéptelenedett város benépesítése az 1600-as évek első évtizedeiben történt meg. A zömükben az Ormánságból ideköltözők szinte kivétel nélkül reformátusok voltak. A valamikori kiskun szabadságjogokkal rendelkező város, a töröknek adózó, úgynevezett szultáni város lett önálló önkormányzati szervekkel, választott tisztségviselőkkel. Ebben a városirányítási, városvezetési formában jelentős szerep jutott a református egyháznak. Ennek eredményeként a 19. sz. végéig fennmaradt a városban a református többség. A katolikusok beköltözését az előljáróság megtiltotta. 1769-ben Mária Terézia külön rendeletben kötelezte a várost a katolikusok betelepülésének engedélyezésére. A zsidók 1796 óta élhetnek Kiskunhalason.

Nyilvánvalóan az evangélikusok betelepülése tekintetében nem voltak ilyen szigorúak. A környező településekről – elsősorban Soltvadkertről, Kiskőrösről, és a Tiszántúlról (Hódmezővásárhely) – már a 18. sz. közepétől költöztek ide evangélikusok részint házasságkötés, részint munkavállalás révén. Megállapíthatjuk – és ez igaz a későbbi időkre is – hogy az evangélikusok szinte kivétel nélkül beköltöztek.

1770-ben 102, 1804-ben 160 evangélikust mutatnak ki a különböző források. Kruttschnitt Antal soltvadkerti evangélikus lelkész 1906-ban készült jelentése szerint 186 evangélikus élt Halason.

Árnyaltabb képet kaphatunk, ha táblázatba foglaltan is megismerjük Kiskunhalas város vallási összetételének alakulását. A kimutatással összefüggésben néhány fontos, talán az értelmezést is segítő megjegyzés kívánkozik a táblázat elé.

- Halas településszerkezetének fontos sajátossága az, hogy a 20. sz. elejétől többen laknak a tanyákon, mint magában a városban. Ennek oka az eddig közösen használt legelők felosztása, magántulajdonba adása, mely maga után vont a távoli földek áruba bocsátását olcsó áron. Mindez vonzotta a betelepülőket, kik döntő többségükben katolikusok voltak.
- Evangélikusok is települtek a tanyákra. 1909-ben 40 külterületen lévő evangélikust számláltak össze.
- A táblázatban az „egyéb” megjelölés a görög keleti, a görög katolikus, illetve a 20. sz.- tól a baptista lakosok együttes számát tartalmazza.

KISKUNHALAS VALLÁSI ÖSSZETÉTELÉNEK ALAKULÁSA
(1836-1930)

Év	összes lakos	ref.	kat.	ev.	izr.	egyéb	megjegyzés
1836	12.013	9129	2971	142	69	7	-
1856	8.719	6496	2007	138	59	19	nem teljes lakosság, csak családban élők
1879	11.336	9072	1863	164	237	-	csak a belterületen lakók
1879	14.295	9954	3940	164	237	-	külterület és város együtt
1910	24.342						már több a katolikus, mint a református
Város		5983	5027	150	667	87	a katolikusok többségét
Puszták		3387	8917	64	11	49	a tanyán lakók adják
Együtt		9370	13944	214	678	136	jelentősen nőtt az evangélikusok száma
1930	28.829	9129	18387	453	668	59	külterület és város együtt

1935-től már pontosabb adatok állnak rendelkezésünkre az evangélikusokat illetően. Ekkor megkezdődött a szórványból fiókgyülekezetté szervezés folyamata. A gyülekezet, a fiókegyház, majd pedig az önálló egyházközséggé szervezés, a dokumentumok (jegyzőkönyvek, lelkészi jelentések) vezetése az evangélikusok számadatának pontosabbá tételét eredményezte. Különösen igaz ez Jeszenszky Tibor lelkészsége idejére, aki a száraz statisztikai adatokat szinte teljes körű családlátogatásokkal is kontrollálta. Jelentései pontos és ellenőrzött adatokat tartalmaznak. A dokumentumok szerint 1940-ben 453, 1964-ben 450, (122 család), 1969-ben 404 egyháztag, 1970-ben 450, 1972-ben 384 a tényleges létszám, 1976-ban szintén 384 tagú a gyülekezet.

Az önállóvá vált egyházközség lelkészeinek a hitélet szervezésén, bonyolításán túl jelentős többletmunkát jelentett a hitoktatás. Az elemi iskolákban, illetve a tanyai iskolákban az evangélikus gyermekek hitoktatását a református lelkészek végezték. A középszintű iskolákban az evangélikus tanulók hitoktatását a helyi evangélikus lelkész végezte. Ezt indokolta az evangélikus vallású tanulók magas száma. A tanulók döntő többsége naponta járt be Kiskőrösről és Soltvadkertről.

EVANGÉLIKUS TANULÓK A KÖZÉPSZINTŰ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBEN
1937-1947

Tanév	Szilády gimn.	Ref. polg. leány	Állami polg. fiú	Kat. polg.leány	Összesen
1937/38	42	14	14	1	71
1938/39	36	18	16	-	70
1939/40	39	16	16	-	71
1940/41	34	17	15	-	66
1941/42	31	16	12	-	59
1942/43	28	10	15	-	53
1943/44	33	9	17	1	60
1944/45	17	5	4	-	26
1945/46	27	7	7	-	41
1946/47	22	3	3	-	29

A fentiekben azt szerettem volna bemutatni, hogy Kiskunhalason hogyan alakult az evangélikusok száma. Arra is próbáltam rávilágítani, hogy számarányuk a többi valláshoz képest milyen volt. A város vázlatos történetének, egyes mozzanatainak bemutatását azért tartottam fontosnak, hogy az evangélikusok helyét, szerepét világosabbá tegyem.

Egyházközségünk 1935-től napjainkig tartó történetét néhány évvel ezelőtt megírtuk, megjelentettük. Amennyiben mód és lehetőség adódik, ezen időszak némely eseményét, a szervezeti helyzet alakulását talán ebben a formában is célszerű lenne közreadni.

dr. Gszelmann Ádám

Csak a működés miatt...

Nehéz az egyházban az anyagiakról írni. Vannak, akik azt mondják, az egyház mindig kéreget, és hogy ez az ügy nem arról szól. Igazuk van. Kéregetünk, mert szükséges, hogy létezzünk, hogy az alapvető feltételek biztosítottak legyenek egy intézmény működéséhez. De tesszük ezt kedvesen és szeretettel, méghozzá úgy, hogy mi is adunk. Adunk szellemi kincseket, Isten üzenetét, lehetőséget a testvéri közösségre, egymás megsegítésére nemcsak anyagiakban, a belső erőgyűjtésre, továbbá olyan programokat, alkalmakat, amelyek lelki értékeket kínálnak. Adunk egy lehetőséget, hogy ebben a nyugtalan, zajos világban az embereink elcsendesedjenek és feltöltődjenek egy olyan helyen, amely meghitt, barátságos, külsőleg-belsőleg tiszta és rendezett. Békét, nyugalmat, testi-lelki megpihenést kínálunk lelki otthonunkkal egy megszentelt helyen zaklatott világunkban. Nagy szükségünk van erre, hiszen ez az, ami megtart, belső erőt ad, és tkp. csak ezt visszük majd magunkkal a másik világba. És nem mindegy, hogyan távozzunk, ha eljön az ideje.

Hálás köszönet ezért azoknak a testvéreinknek, akik anyagilag is támogatták kis gyülekezetünket, hogy tudjunk boldogulni. Köszönjük, hogy ezt szívesen tették, Isten dicsőségére és az Ő ügye javára. Kérjük továbbra is, és másokat is, hogy szívük szándéka szerint – ha megtehetik – járuljanak hozzá így is egyházunk működéséhez. Lehet ezt tenni fenntartói járulék formájában, adományként, perselypénzként.

Amit az Isten ügyére teszünk, adunk, azt Ő sokszorosan visszatéríti, ez nagyon sokak tapasztalata, de nem ezért tesszük, hanem mert szeretjük az Istent és ez az ügy nekünk fontos.

Viccözön

Ok a bánatra

Hittanórán a képes Bibliát nézegetik: „Ezen a képen Ádám még egyedül van.” - magyarázza a hitoktató. „Mit gondoltok, miért ilyen szomorú?” „Tán mert gyanítja, hogy Éva nemsokára megjelenik.” - véli Tamás.

Átkelve

„Na, Lacika, mit csináltak a zsidók a Vörös tengeren való átkelésük után?” - kérdezi a hitoktató. „Kiültek a napra száradni.” - feleli Lacika.

Boldog ünnepeket!

Az idős pap így fejezte be karácsonyi prédikációját: „Kedves híveim, tudom, hogy közületek sokakat legközelebb csak jövő karácsonykor fogok itt látni. Nekik már most boldog húsvéti ünnepeket kívánok.”

Elvégre

A sekrestyés bemegy a paphoz. „Amennyi fizetésem itt van, - panaszolja, azzal bizony nem sokat ugrálhatok.” „Nem is kell ugrálnod, gyermekem, - véli a pap. Elvégre nem kengurunak alkalmaztalak.”

Ügyes

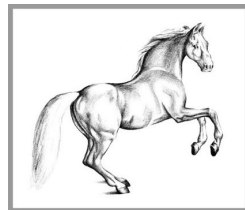
Két háziasszony beszélget: „Hogyan tudja férjét jóllakatni a böjti időben?” „Egyszerű. Például 12 gombóc helyett csak 10-et csinálok, de azokat kicsit nagyobbra.”

Modernizálódunk

A skót falucska lelkésze így inti a híveit: „Testvéreim, szeretnék megkérni benneteket, hogy ezentúl ne dobáljatok gombokat a perselybe. Az ég angyalai is cipzáras ruhákat viselnek már, nem is beszélve az én reverendámról. Így sem a szentek, sem én nem tudunk mit kezdeni a gombokkal.”

Jámbor jószág

A lóvásáron a vevőnek igen megtetszik az egyik állat. Kerülgeti, nézegeti, majd érdeklődik az állat gazdájától, hogy milyen a ló természete, vad vagy jámbor? - Uram, ez olyan jámbor jószág, hogy heten tartottuk vissza, mégis bement a templomba.

Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!

Jézus szenved a kereszten. Haláltusája közben az Atya Isten bocsánatát kéri azokra, akik őreá „feszítsd meg”-et kiáltottak. A legnagyobb jót kéri azokra, akik vele a legrosszabbat tették. Azt kéri Jézus, hogy Isten ne büntesse meg őket ezért, hogy vegye el a kezét róluk. Még mentséget is talál reájuk: ...”nem tudják, mit cselekszenek”.

Jézus kérése reánk is érvényes. Gondoljunk csak bele, hogy hányszor tettünk olyat, amit később megbántunk... és arra, amikor valakit megbántottunk... Vádol a lelkiismeret? (Engem igen.) El tudom törölni ami történt? Sajnos nem. Meg tudom oldani ezt a lelkiismereti kérdést magamban? Az igazság az, hogy nem. Jézus imája a kereszten értünk is szól: „Atyám, bocsáss meg nekik...” Igen, nekem is, neked is. A mentség értünk is szól: „...nem tudják, mit cselekszenek.” Való igaz, oly sokszor nem is voltunk tudatában tetteinknek, szavainknak. Akkor, abban a helyzetben csak arra és annyira voltunk képesek. Ma már másképp tennénk, de akkor ez volt.

Jézus kérése felment és felszabadít. Az Atya Isten megbocsát Jézus kéréséért, ez oly érthetetlen... Így viszont érthet: „Testvérem, te meg tudsz bocsátani saját magadnak?” Kérlek tedd meg, és akkor elfogadta Jézus kérését és az Atya bocsánatát. Szabad vagy! Jézus megváltott az önvádtól, lelkiismereti tehertől, elűzi a bánat felhőit szívünkről saját gyarlóságaink miatt. Isten atyai szíve mélységes és forró szeretettel van irántunk. De elfogadni ezt nekünk kell hittel és így lesz a miénk ez a felszabadító tapasztalat.

Mindebből következik egy nagy és „szent” feladat: „Te is bocsáss meg! Nemcsak magadnak, hanem annak a másikkal is, akire haragszol, akire neheztelsz, akire úgy gondolsz, mint ellenségedre. Jézus őerte is imádkozott a kereszten az Atyához. Isten atyai szíve iránta is szeretettel dobog és neki is megbocsát. Hiszen ő sem tudta igazán, hogy mit tesz, amikor megbántott, nem volt tudatában tetteinek, szavainak, amikor „belegyalogolt” az életedbe. Azt gondold, képtelen vagy erre? Megértelek, ez nehezen megy emberi erővel. De Jézus erőt ad ehhez. Bízzál benne és kérd őt, hogy meg tudd tenni. Hidd el, ez nem a másik miatt fontos, hanem miattad. Neked lesz jobb ezáltal, mert szabad leszel a nehezteléstől, haragtól, keserűségtől.

Ne feledd, megváltott vagy, a kereszten éppen arról szól, hogy nem a bánat és a szomorúság az osztályrészed, hanem a szabadság, a megbékélés, az öröm. Jézus, a Megváltó érted tette ezt, mert szeret és fontos vagy neki. És ha ezt elhiszed, rá fogsz döbenni valami nagyon fontosra: Jézusra nézve nem marad más, csak a szeretet, az irgalom, a jóság.

Honti Irén

ÁLDOTT HÚSVÉTI ÜNNEPEKET KÍVÁNUNK!